

Didaktik Bir Bakış Açısıyla
HZ. MUHAMMED

Dr. Ali YILMAZ

2. Baskı

Dr. Ali YILMAZ

**Didaktik Bir Bakış Açısıyla
HZ. MUHAMMED**

ISBN 978-605-241-408-8
DOI 10.14527/9786052414088

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2019, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** ve **Pegemindex.net** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Eylül 2018, Ankara
2. Baskı: Ekim 2019, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Ayşe Nur Yıldırım
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Salmat Basım Yayıncılık Ambalaj Sanayi Tic. Ltd. Şti.
Büyük Sanayi 1. Cadde 95/1
İskitler/ANKARA
Tel: 0312-3411020

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 26062

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay / ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Rahmetli Annem ve Babam'a...

Dr. Ali YILMAZ

1965 yılında, Giresun'un Tirebolu ilçesinde doğdu. 1983 yılında Giresun İmam Hatip Lisesinden, 1988 yılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. Aynı Üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsünde 1997 yılında "1411 No'lu Şeriyeye Sicil Defterlerinin Değerlendirmesi" adlı teziyle Yüksek Lisans, 2013 yılında yine aynı enstitüde "XIX. Yüzyıldan Cumhuriyete Giresun'da Eğitim Öğretim" adlı teziyle Doktora eğitimini tamamladı. 2002 yılına kadar İstanbul ve Giresun'da öğretmenlik yaptı. 2002-2010 yılları arasında Giresun İl Milli Eğitim Müdürlüğünde müdür yardımcılığı görevinde bulundu. 2010-2013 tarihleri arasında Giresun Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde fakülte sekreteri olarak çalıştı. 2013 yılında Giresun Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi İslam Tarihi Bölümü'ne öğretim üyesi olarak atandı. 2015 yılında beş aylık süreçte Ürdün'de alanıyla ilgili çalışmalar yaptı. Halen, Giresun Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü bölüm başkanı ve dekan yardımcılığı görevini yürütmektedir. Evli ve üç çocuk babasıdır.

ÖN SÖZ

Allah (c.c) kâinatı yarattıktan sonra sağladığı eşsiz düzenin devam etmesi, emir ve yasaklarının kullarına izah edilmesi hasebiyle kullarının içinden Hz. Âdemden başlayarak elçiler görevlendirmiştir. Hz. Âdem ile başlayıp Hz. Muhammed (sas) ile son bulan elçilerin sayıları hakkında fazla detaya girmeden ihtiyaç olduğu hallerde insanların içinden Allah tarafından görevlendirildiğini söylemekle iktifa ediyoruz. Kur'an-ı Kerim'de bu elçilerin hayat hikâyelerinden örnekler verilerek açıklanırken bazıları hakkında herhangi bir bilgi sunulmamıştır. Yeryüzünde Allah'a kulluk etmeleri için yaratılan insan nesli bazen sorumluluklarını unutarak veya davranışlarında hassasiyet göstermeyerek kâinatın düzenini bozmaya yeltenmiş ancak bu duruma Allah müdahale ederek değiştirilmesine müsaade etmemiştir. Allah'ın (cc) yarattığı kullarına rahmetinden olacak ki O, insan neslinin yaptığı bu aymazlığın önüne geçmek için "Biz bilmiyorduk, haberimiz yoktu." gibi mazaretlerin de geçerliliğini ortadan kaldırmak maksadıyla uyarıcılar/peygamberler göndererek insanların muhtemel üretebilecekleri mazeretlere açık kapı bırakmamıştır. Bu elçilerden sonuncusu, kendisinden sonra herhangi bir görevlendirme yapılmayacağı Allah tarafından bildirilmiş olan Hz. Muhammed (sas)'dir. 571 yılında doğup 10/632 yılında vefat eden Hz. Muhammed'in yirmi üç yıllık hayatı Peygamberlik görevi ile geçmiştir. 10/632 yılından kıyamete kadar bir daha peygamber görevlendirilmesi yapılamayacağına göre biz Müslümanlar için onun hayatını öğrenmek önem arz etmektedir. Müslüman bireyler olarak diğer ümmetlerden şanslı olduğumuz taraf 1.440 sene önce yaşamış ve yaşayışıyla da ümmetine örnek teşkil etmiş olan Hz. Muhammed'in (sas) söylemleri, yaşayış tarzı İslami hükümlerin ve değerlerin yaşantı haline dönüşmüş şeklinin yazılı olarak günümüze kadar gelmiş olmasıdır. Kur'anî ifadeyle "üsve-i hasene" örnek yaşayış abidesi olan Hz. Muhammed'in hayatının tümü ümmeti için rol-model olması gereken bir yaşamdır.

Peygambere itaat edip onun yolunu izlemenin bağlayıcı bir norm olduğu gerçeğini aklımızdan çıkarmadan, onun ümmeti olarak yaşayışımıza çeki düzen vermek zorunda olduğumuzun farkında olmalıyız. Yirmi üç yıllık peygamberlik hayatı ile ilgili bilgileri güvenilir kaynaklardan edinerek tıpkı onun hayatına uyguladığı gibi bir insan olması nedeniyle aynısını -aynısına yakınını- bizim de yapmamız mümkündür. Onun hayatının iyi öğrenilmesi, doğru dinin anlaşılması ve yaşanmasına vesile olacağı gibi yanlış anlaşılması da dinin tahrifine dolayısıyla sapkın din anlayışlarına sebep olabileceği gerçeğini aklımızdan çıkarmamamız gerekmektedir. Hz. Peygamber'in hayatını okurken aklımızdan çıkarmamamız gereken bir gerçek de Müslümanlar arasında yerleşmiş olan peygamber algılarını iyi tahkik etme zorunluluğumuzdur. Zira sadece postacılık görevini ifa eden ve davranışlarının hiçbir şekilde bağlayıcılığı olmadığı bir Peygamber tasavvuru insanları doğru bir yola çıkarmaz. Aynı şekilde peygamberin insan/beşer olduğu gerçeğini gözden kaçırarak âdeta bir melek formatında yaptığı şeylerin insanüstü davranışlar olduğu, dolayısıyla aciz bir kul olarak onun örnek yaşantısının sadece sadece onun kendi şahsında gözlemlenebileceği ve insanlara düşenin, gıpta ile hareketlerine bakıp hayranlık içerisinde seyretme anlayışı da doğru bir yaklaşım değildir. Hâlbuki kendisinin Allah tarafından insanlar arasından seçilmiş, desteklenmiş, korunmuş ama bütün bu ayrıcalıklı pozisyonunun Allah'ın kendisine vahyettiği düsturların hakkıyla ve sıfır hata ile insanlığa ulaştırılması yönünde üzerine düşeni yaptığı gerçeğinin bilinmesidir.

Hz. Muhammed'in hayatını konu edinen ve günümüze kadar ulaşan ilk siyer kaynağı İbn İshâk'ın (ö.151/768) es-Sîretü'n-Nebeviyye'sidir. Bu eserin dışında onun hayatını kaleme alan birçok eser telif edilmiştir. Yakın tarihlerde de Türkçe kaleme alınan yüzlerce eserin basıldığına şahit olmaktayız. Aynı çalışmaları Kur'an-ı Kerim'in anlaşılması konusunda yapılan tefsirlerde de görmekteyiz. İlk asırlardan başlayarak derinleşen değişik tefsir yaklaşım tarzları maalesef farklı yorumlamalara maruz kalmaktadır. Kur'an-ı Kerim'i

merkeze alma yerine kendi düşünce ve ideolojisini merkeze alıp ayetlerle desteklenmiş sapkın tefsir yorumlarını da görmek mümkündür. Siyer çalışmalarında da buna benzer yaklaşımlarda bulunularak insanların Peygamber sevgilerinin farkında olarak kendi cemaat veya tarikatlerinin ne kadar onun hayatına benzediği safstası geliştirilmeye çalışılmaktadır. Kendilerince sırat-ı müstakime en uygun yolun kendi oluşumları olduğunu insanlara kabul ettirme yolunda gayret sarf etmektedir. Dar cemaatçi yaklaşım, aynı zamanda kendi hocalarının siyer kitaplarından beslendiği için konu ile ilgili diğer eserlerden faydalanma yolunu yasaklamaktadır. Merkeze kendi ideolojilerini almanın yansımaları olarak kimi onun zühd hayatını ön plana çıkarmakta, kimi savaşları ve askeri kişiliğini önelemektedir, kimisi ibadet hayatı konusunda derinlemesine bir şeyler yazmaya çalışmaktadır. Hâlbuki Hz. Muhammed'in hayatı, kişiliği, şahsiyeti ve örnekliliği bir bütün olarak incelenmeye çalışılmalıdır.

Allah'tan kendilerine vahiy geldiğine insanları inandırmanın zor olduğunun farkında olan art niyetli din istismarcıları ya mehdilik kozunu oynayarak kendi karizmalarını ön plana çıkarmaya çalışmışlar ya da dinin ikinci kaynağı hadis/sünnetin sahibi Hz. Muhammed'le direkt ya da endirekt görüşmelerini referans göstererek kendi sapkın düşüncelerine dayanak bulmaya çabalamaktadırlar. Bu sapkın düşüncelerin bütünü reddederek Allah rızası dışında hiçbir beklenti içinde olmadığımızı beyan etmek isteriz. 2013 yılında başladığımız ve beş senelik bir çalışmanın ürünü olan eseri okuyucumuzdan gelecek olumlu eleştirileri de değerlendirerek diğer basıklarında düştüğümüz hataları düzelterek daha iyiye ulaşacağımızı umuyoruz.

Eseri yazarken Hz. Muhammed'le alakalı en doğru bilgi olan Kur'an-ı Kerim ayetlerini ve tefsirlerini önceledik. Kur'an'ın bazen direkt, bazen dolaylı şekilde Peygamberimize yaptığı atıflarından kendimize göre en iyi şekilde istifade etmeye çalıştık. Çünkü Kur'an-ı şahsında uygulayıp yaşayan bir kişi olarak birinci önceliğimiz, temel kaynağımız Kur'an-ı Kerim oldu. Diğer taraftan günümüze kadar

belli tenkit ve tahlillerden geçmiş hadis metinleri istifade ettiğimiz ikinci kaynağımızdır. Bunların dışında İbn İshâk'la başlayan temel siyer kaynaklarından istifade yoluna gittik. Kitabımızın ilk sayfalarında okuyucuların sıkılacağını öngörmemize rağmen en çok istifade etmeye çalıştığımız siyer ve tabakat kitapları hakkında kısa ve özlü bilgiler vermeye çalıştık. Amacımız kitabın girişinde okuyucuyu sıkmak değil; bu çalışmalara kaynaklık eden eserler hangileri olabilir sorusuna cevap bulmaya çalışmaktır. Bu eserlerin dışında çok daha iyi eserlerin olabileceği gerçeğini rezervde tutmakla beraber bizim tercihimin bu yönde olduğunu bildirmek isteriz.

Bütün yazarlara sorulan “Piyasada bunca siyer kitabı varken böyle bir işe niçin kalkıştınız? Kitabınızın diğer yayınlanmış eserlerden ne gibi farkları var? Yoksa bilinenlerin tekrarı mı?” gibi olası soruların kendimize de sorulduğunu kabul ederek, sorunun cevabını kendi içimizde değerlendirip bu hazırlığı yapmaya çalıştığımızı düşünüyorum. Örgün eğitim kurumlarında 2012 yılından sonra seçmeli ders olarak okutulmaya başlatılan “Hz. Muhammed’in Hayatı” dersi 2017-2018 eğitim öğretim yılından itibaren ismi “Peygamberimizin Hayatı” dersi olarak yeniden revize edilmiştir. Konu ile ilgili ortaokul-lise öğrencileri ve öğretmenlerine yönelik yapmış olduğumuz çalışmada şöyle bir gerçekle yüzleşmek durumunda kaldık. Hz. Muhammed’in hayatı ile ilgili yazılan bunca eser olmasına rağmen –belli çalışmaların olduğu bilgim saklı kalmak şartıyla- okul öncesi öğrencilerine hitap edecek görsel açıdan onlara hitap edebilecek, muhtevası Peygamber hayatıyla alakalı olan doküman sayısı maalesef yok denecek kadar azdır. Aynı şekilde ilkokul öğrencilerine yönelik pedagojiye uygun olarak hazırlanmış bir kitap, orta-lise öğrencilerinin başvuru kitabı olarak okunacak siyer kitaplarının azlığı problemimi son çalışmalarla giderilebileceğini ummaktayım. Siyer Vakfı tarafından yapılan çalışmaların bu boşluğu dolduracağı ümidimi koruyup vakfın vücuda getireceği eserleri heyecanla bekliyoruz. Kitabımızda “Fıkhu’s-Sire” gibi ayrı bir başlık açmadan önce her konu ile ilgili güncel yorumlarla çalışmamızı zenginleştirmeye

çalıştığımızı beyan ediyoruz. Tabii ki bu maksada ne kadar ulaşım ulaşamadığımızı okuyucuların takdiri belirleyecektir.

Kitabımız giriş kısmı hariç üç bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde Hz. Peygamberin hayatının anlaşılmasında temel kaynaklar ve onun doğru anlaşılmasının zorunluluğu ve gerekliliği üzerinde durulmuş, en fazla istifade edilen ilk el kaynaklardan kısaca bahsedilmiştir.

Birinci bölümde VII. yüzyılda dünya üzerinde bulunan devlet ve medeniyetlerle ilgili özet bilgilere yer verilmeye çalışılmıştır. Arabistan Yarımadası'nda kurulan devlet(cik)ler hakkında kısa bilgiler verilerek Mekke tarihi ve Kâbe ile ilgili kamu görevlerinden bahsedilmiştir. İslam öncesi vahyin muhiti olan topraklarda adına "Cahiliyye Devri" dediğimiz sosyolojide sosyal, ekonomik, ahlaki, dini hayat ve sosyal sınıflar ve demografik yapıyla ilgili bilgilere değinilmeye çalışılmıştır. Hz. Muhammed'in yakın akrabaları olan Kusây b. Kilab ve diğer atalarının yaşamına dair bilgiler vererek onların okuyucuya tanıtılması sağlanmıştır. Hz. Muhammed'in (sas) dünyaya teşrihi, çocukluğu, gençliği ve risaletle görevlendirilmesi aşamalarından bahsedilmiştir. On üç yıl boyunca kendisine "el-Emin" sıfatını verip âdeta Mekke toplumunda bir ombudsman kabul ettikleri içeriden birisini kendi düzenlerini sarsacak öğretmenlerle Allah tarafından elçi olarak görevlendirildikten sonra O'na karşı olan düşmanlıklarından bahsedilmiştir. Peygamberimizin hanımları, çocuklarıyla ilgili bilgileri de içerisine alacak şekilde Mekke Dönemi ve Müslümanların farklı açılım içerisine girmelerini açıklamaya çalıştık.

İkinci bölümde İslam medeniyetine beşiklik etmiş Medine'ye hicretle başlayıp, orada ki ilk imar-inşa faaliyetlerini anlatmaya çalıştık. Savaşa izin verilmesiyle başlanılan kendilerini savunmaya matuf askeri harekâtlar ve Medine Yahudilerinin tehcir ve infazı üzerinde durmaya çalıştık. Bu tarihi seyir içerisinde özellikle sürekli savaşı bir peygamber algısının yıkılmasına matuf değerlendirmelerde bulunmaya çalışarak on üç yıllık risalet dönemi olaylarını Kur'an ayetleriyle bir kısmını olsun açıklamaya gayret gösterdik.

Üçüncü bölümde sosyal hayata dair Peygamber uygulamaları ile ilgili “Peygamberin Örnekligi” başlığı altında bir bölüm açtık. Kısa sürede büyük değişimler yapmaya muktedir olan Hz. Muhammed’in insanî yönü başta olmak üzere insanlığın en çok ihtiyaç duyduğu sosyal olaylara bakış açılarını değerlendirmeye çalıştık. Belki istediğimiz mükemmel eseri meydana getiremesek bile ortalama bir birey olarak sosyal hayatta karşılaşılabileceğimiz muhtelif sosyal tabanla Peygamber ilişkileri ve bize hitap eden yönleri üzerinde farkındalık oluşturma hedefimizi gerçekleştirmeye özen gösterdik.

Hz. Muhammed’in hayatı ile ilgili hasbelkader okuma ve yazma faaliyetlerini kendisine şiar edinmiş bir beşer olarak güzeli yakalamaya matuf iyi niyetimizle bir eser meydana getirmeye çalıştık. Hiçbir arka planımız ve bizim de içinde olduğumuz ve bütün insanların olmak zorunda oldukları “art niyetli olmama” ülküsünü kendimize şiar edindik. Herkes yaptığı işi, iyi ve her türlü art niyetten uzak yapmak zorunluluğunun asgari bir insanlık görevi olduğu geçeceğinin bilincinde olarak yaptığımız veya fark ettiğiniz hataların bir beşerin düçar olabileceği acizliğimizden olduğunu beyan ederiz.

Bu çalışmada kendilerinden istifade ettiğim fakültede mesai arkadaşlarım olan öğretim elamanlarına, eşime ve sosyal çevremde benden maddî-manevî desteklerini esirgemeyen bütün dostlarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Ali Yılmaz

Giresun, 2019

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	vii
-------------	-----

GİRİŞ

İlk Dönem İslam Tarihi/Siyer Müellifleri ve Kaynakları.....	2
---	---

1. BÖLÜM

RİSALETİN MEKKE DÖNEMİ

VII. Yüzyılda Dünyada Bazı Devletler.....	9
Dođu Roma İmparatorluğu (Bizans)	9
Sâsâni İmparatorluğu.....	10
Habeşistan	11
Çin.....	11
Hindistan.....	12
Arap Yarımadası'nın Coğrafi Durumu.....	13
Arabistan'da Kurulan Devlet(cik)Ler.....	14
Güney Arabistan (Yemen)	14
Kuzey Arabistan	15
Hicaz Bölgesi	18
Mekke Yönetimi	20
Arap Yarımadası'nda Dini Hayat	23
Arap Yarımadası'nda Sosyal Hayat	26
Arap Yarımadası'nda Sosyal Sınıflar	26
Arap Yarımadası'nda Demografik Yapı.....	27
Arap Yarımadası'nda Aile.....	29
Arap Yarımadası'nda Ekonomik Hayat	29
Arap Yarımadası'nda Ahlak	30
Hz. Muhammed (sas)'in Yakın Akrabaları	31
Ebrehe'nin Yeni Çekim Alanı Oluşturma Çabaları: Fil Hadisesi ..	33
Hz. Muhammed'in (sas) Doğumu ve Çocukluğu	35
Ficar Savaş(lar)ı	37
Bir Sivil Toplum Kuruluşu Olarak Hilfu'l-Fudûl Cemiyeti	38

Hiz. Muhammed (sas)'in Ticarete Girmesi, Evliliđi ve Eşleri	39
Hiz. Muhammed'in (sas) Kâbe Hakemliđi.....	48
Hiz. Muhammed'in (sas) Peygamberlik Öncesi Bazı Özellikleri...	49
Hiz. Muhammed (sas)'de Bazı Duygu Yoğunlukları, İlk Vahiy ve Peygamberlik.....	53
İlk İnen Ayetlerin Bađlam Bütünlüğü	56
Vahyin Geliş Şekilleri.....	58
Peygamberlerin Özellikleri	59
Davete İcabet Eden İlk Müslümanlar	61
Müslümanda İmanın İlk Tezahürü: Namaz.....	62
Hareketin Merkezinin Erkam'ın Evine Taşınması	64
Vahyin Açıklanmaya Başlamasına Müşriklerin İlk Tepkileri	65
Müşriklerin Hiz. Muhammed'e (Sas) Karşı Tavırlarının Merhaleleri	69
Putperestlerin İslam'a ve Hiz. Muhammed'e (sas) Karşı Çıkış Sebepleri	76
Tarih Boyunca İslam Davetinin Muhaliflerinin Bazı Özellikleri..	79
Müslümanların Mekke Dışına İlk Açılımları; Habeşistan'a Hicret	81
İslam'a Yeni Katılımlar (İhtida Hareketleri).....	85
Ambargodan Kurtuluşun Akabinde Ayrılık: Hüzün Yılı.....	90
Ölüm Acısından Sonra Gelen Diğer Bir Acı: Taif Yolculuđu	91
Allah'ın Elçisinin Mucizelerle Desteklenmesi: İsrâ ve Mi'rac.....	94
İslam'ı Mekke Dışına Taşıma Çabaları: I. ve II. Akabe Biatleri	97

2. BÖLÜM

RİSALETİN MEDİNE DÖNEMİ

Kutsal Yolculuk: Özgürlüđe Hicret.....	101
Hicret Konusunda Kısa Bir Deđerlendirme.....	109
Medine'de İlk Günler: Kardeşleştirme, İmar-İnşa Faaliyetleri	110
Sürgünde İslam Devleti Oluşturma Çabaları: Medine Anayasası	114
Müstezafların Barınma Yeri veya İlk Eğitim Kurumu: Suffe	117
Barış Dininde Savaşın Serbest Bırakılması: Savaş Hukuku	121

Savaşın (Cihadın) Meşru Kılınmasının Sebepleri	123
İlk Askeri Harekâtlar (1/622).....	124
Müşriklerle İlk Ciddi Hesaplaşma, Yevmü'l-Furkân: Bedir Savaşı.....	127
Çifte Bayram: Bedir Zaferi, Ramazan Bayramı ve Fıtır Sadakası.....	136
Yahudilerin İlk İhaneti ve Medine'den Tehciri: Kaynuka Yahudileri	137
Karkaratü'l-Küdr Harekâtı.....	139
Mekke Müşriklerinin Rövanşist Yaklaşımları: Uhud Savaşı.....	141
Uhud Savaşı'nın Değerlendirmesi: Fedakârlığın Böylesi.....	149
Batılın İhaneti: Recî' ve Bî'ri Maüne Faciası	153
Benî Nadirîlerin Medine'den Sürgün Edilmeleri	156
Allah'ın İslam Toplumun İnşasına Yönelik İkazları: İçkinin Yasaklanması	161
Yeni Toplumun İnşasında Peygamberin Eğitimsel Yaklaşımları	163
Son Vuruş, Topyekün Kuşatma: Hendek Savaşı.....	165
İhanetin Bedeli: Kureyza Yahudilerinin Kuşatılması ve İnfazı	177
Müreyse (Müstalikoğulları) Gazvesi ve İfk Hadisesi.....	180
Hudeybiye Barışına Kadar Yapılan Bazı Askeri Harekâtlar... 183	
Gurbetten Sılaya Özlem; Umre Yolcuğu ve Hudeybiye Antlaşması.....	186
Hz. Muhammed (sas)'in Krallara ve Kabile Reislerine İslam'a Davet Mektupları	199
Uç Kalenin Muhasarası: Yahudilerle Son Randevu, Hayber'in Fethi	201
Müslüman Muhacirlerin Vatan Hasretlerinin Sonu; Kaza Umresi	205
Kuzeye Yolculuk, Fedakârlığın Zirvesi: Mu'te Savaşı	208
Özlenen Mutlu Son, Mekke'nin Fethi ve Sonrası	212
Durmak Yok Huneyne Devam	221
Hevazinlileri Takip ve Taif Kuşatması	225
Heyetler Yılı Yâda İslam'a Toplu Katılımlar	228
İmtihanın Zirve Yaptığı Harekât, Tebuk Seferi	233